Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U005259

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 18-09-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Крохмаль Наталя Володимирівна
2. Natalia Krokhmal

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 262

Назва наукової спеціальності: Правоохоронна діяльність

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 262 правоохоронна діяльність

Дата захисту: 27-10-2026

Спеціальність за освітою: правознавство

Місце роботи здобувача: Головне управління Національної поліції в Одеській області

Код за ЄДРПОУ: 40108740

Місцезнаходження: вул. Єврейська, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 17022

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571570

Місцезнаходження: вул. Успенська, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571570

Місцезнаходження: вул. Успенська, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.77.21, 10.79.23, 10.79.51

Тема дисертації:

1. Кваліфікація насильницько-статевих кримінальних правопорушень у правоохоронній діяльності

2. Qualification of Violent Sexual Criminal Offenses in Law Enforcement Activity

Реферат/анотація:

1. Дисертаційне дослідження присвячене комплексному вирішенню актуальної наукової проблеми, що полягає у формуванні сучасної теоретико правової концепції кваліфікації насильницько-статевих кримінальних правопорушень, визначенні особливостей їх кримінально-правової характеристики, виявленні проблем правозастосовної діяльності та розробленні науково обґрунтованих пропозицій щодо вдосконалення кримінального законодавства України і практики його застосування. Актуальність теми дослідження обумовлена тим, що насильницько-статеві кримінальні правопорушення належать до найбільш суспільно небезпечних посягань, оскільки завдають істотної шкоди фізичному, психічному та моральному стану особи, посягають на її честь, гідність, статеву свободу та статеву недоторканість. Сучасний стан злочинності, розвиток інформаційних технологій, поширення нових форм сексуальної експлуатації, використання мережі Інтернет для вчинення кримінальних правопорушень сексуального характеру, а також наслідки збройної агресії проти України суттєво актуалізували проблематику кримінально-правової протидії сексуальному насильству. Особливого значення дослідження набуває в умовах реформування

кримінального законодавства України та його гармонізації із міжнародними стандартами захисту прав людини. Імплементація положень Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами, а також розвиток практики Європейського суду з прав людини зумовили необхідність перегляду традиційних підходів до розуміння сексуального насильства, добровільної згоди, статевої автономії особи та критеріїв кримінально-правової оцінки відповідних діянь. У зв'язку з цим особливої ваги набуває проблема правильної кваліфікації насильницько-статевих кримінальних правопорушень, від якої залежить реалізація принципів законності, справедливості та невідворотності кримінальної відповідальності. У дисертації досліджено історичний розвиток нормативних підстав кримінальної відповідальності за посягання на статеву свободу та статеву недоторканість особи. Проведений аналіз дозволив встановити закономірності становлення інституту кримінально-правової охорони статевої свободи від найдавніших пам'яток права до сучасного кримінального законодавства України. Визначено, що історична еволюція законодавства характеризувалася поступовим переходом від охорони сімейних та морально-релігійних цінностей до забезпечення права особи на сексуальне самовизначення, свободу волевиявлення та захист від будь-яких форм сексуального насильства. Проаналізовано міжнародно-правові акти та законодавство зарубіжних держав, які регламентують відповідальність за кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи. Встановлено, що сучасні європейські підходи ґрунтуються на концепції добровільної згоди як основного критерію відмежування правомірної сексуальної поведінки від кримінально караних діянь. Доведено необхідність подальшої адаптації українського кримінального законодавства до міжнародних стандартів, насамперед у частині вдосконалення окремих законодавчих конструкцій та забезпечення однакового підходу до тлумачення категорії добровільної згоди. Значну увагу приділено дослідженню поняття та значення кваліфікації насильницько-статевих кримінальних правопорушень. Обґрунтовано, що кваліфікація виступає не лише юридичною оцінкою суспільно небезпечного діяння, а й важливим інструментом реалізації кримінально-правової політики держави. Визначено, що правильна кваліфікація забезпечує дотримання прав людини, індивідуалізацію кримінальної відповідальності, правильне призначення покарання та формування єдиної судової практики. У роботі категорію «насильницько-статеві кримінальні правопорушення» використано як аналітичний, а не законодавчий інструмент. Її ядро утворюють діяння, у яких сексуальне посягання пов'язане з відсутністю вільного волевиявлення, фізичним, психічним чи психологічним примусом, використанням безпорадного або залежного стану потерпілої особи. Склади, конструкція яких не передбачає обов'язкової ознаки насильства чи примусу, зокрема ст. 155 КК України, досліджуються як суміжні та включаються до аналізу лише настільки, наскільки це необхідно для їх правильного відмежування від власне насильницько-статевих посягань. Здійснено комплексний аналіз об'єктивних ознак насильницько-статевих кримінальних правопорушень. Визначено особливості безпосереднього об'єкта кримінально-правової охорони, розкрито зміст статевої свободи та статевої недоторканості як самостійних соціальних цінностей. Проаналізовано різні форми фізичного та психічного насильства, способи вчинення кримінальних правопорушень, особливості використання безпорадного стану потерпілої особи, а також вплив зазначених ознак на кримінально-правову кваліфікацію. Встановлено, що окремі законодавчі положення потребують додаткового уточнення з метою забезпечення їх однакового застосування.

2. The dissertation is devoted to a comprehensive solution of an important scientific problem consisting in the development of a modern theoretical and legal concept of the qualification of violent sexual criminal offenses, determination of the peculiarities of their criminal-law characteristics, identification of problems in law enforcement practice, and elaboration of scientifically substantiated proposals aimed at improving the criminal legislation of Ukraine and the practice of its application. The relevance of the research topic is determined by the fact that violent sexual criminal offenses belong to the most socially dangerous forms of criminal conduct, as they cause substantial physical, psychological, and moral harm to individuals and infringe upon their honor, dignity, sexual freedom, and sexual integrity. The current state of crime, the rapid development of information technologies, the emergence of new forms of sexual exploitation, the use of the Internet for committing sexual offenses, as well as the consequences of the armed aggression against Ukraine, have significantly intensified the

need for effective criminal-law counteraction to sexual violence. The study acquires particular significance in the context of the ongoing reform of Ukrainian criminal legislation and its harmonization with international human rights standards. The implementation of the provisions of the Council of Europe Convention on Preventing and Combating Violence against Women and Domestic Violence (the Istanbul Convention), together with the evolving case law of the European Court of Human Rights, has necessitated a reconsideration of traditional approaches to the understanding of sexual violence, voluntary consent, sexual autonomy, and the criteria for the criminal-law assessment of relevant acts. Consequently, the issue of the proper qualification of violent sexual criminal offenses has become especially important, as it directly affects the implementation of the principles of legality, justice, and inevitability of criminal liability. The dissertation examines the historical development of the legal foundations of criminal liability for encroachments upon sexual freedom and sexual integrity. The conducted analysis made it possible to identify the regularities of the formation and evolution of criminal-law protection of sexual freedom from the earliest legal sources to contemporary Ukrainian criminal legislation. It has been established that the historical evolution of legal regulation was characterized by a gradual transition from the protection of family and religious-moral values to the protection of an individual's right to sexual self-determination, freedom of expression of will, and protection against all forms of sexual violence. International legal instruments and the legislation of foreign states regulating liability for criminal offenses against sexual freedom and sexual integrity have been analyzed. It has been established that contemporary European approaches are based on the concept of voluntary consent as the principal criterion for distinguishing lawful sexual behavior from criminally punishable acts. The necessity of further adaptation of Ukrainian criminal legislation to international standards has been substantiated, particularly with regard to improving legislative provisions and ensuring a uniform interpretation of the concept of voluntary consent. Considerable attention is paid to the study of the concept and significance of the qualification of violent sexual criminal offenses. It is substantiated that qualification is not merely a legal assessment of a socially dangerous act but also an important instrument for the implementation of the criminal policy of the state. It has been determined that proper qualification ensures the protection of human rights, the individualization of criminal liability, the correct imposition of punishment, and the development of consistent judicial practice. The dissertation formulates an authorial approach to understanding violent sexual criminal offenses as a set of criminally punishable acts that encroach upon sexual freedom or sexual integrity through the use of physical, mental, psychological, or other forms of coercion, or through exploitation of the victim's helpless condition. It is argued that the scope of the research cannot be limited exclusively to criminal offenses provided for in Chapter IV of the Special Part of the Criminal Code of Ukraine, since certain manifestations of violent sexual conduct are also reflected in other sections of criminal legislation. A comprehensive analysis of the objective elements of violent sexual criminal offenses has been carried out. The peculiarities of the direct object of criminal-law protection have been identified, and the content of sexual freedom and sexual integrity as independent social values has been revealed.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Крохмаль Н. В. Об'єкт кримінально-правового регулювання посягань на статеву свободу та статеву недоторканість особи. Наука і техніка сьогодні. Серія «Право». 2025. № 10 (51). С. 127–135. DOI: https://doi.org/10.52058/2786-6025-2025-10(51)-127-135.

- Крохмаль Н. В. Кваліфікація незакінчених статевих кримінальних правопорушень. Наукові інновації та передові технології. Серія «Право». 2025. № 11 (51). С. 1060–1071. DOI: https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-11(51) 1060-1071.
- Крохмаль Н. В. Нормативізація кримінально-правового регулювання посягань на статеву свободу та статеву недоторканість особи. Наукові перспективи. Серія «Право». 2025. № 10 (64). С. 944–954. DOI: https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-10(64)-944-954.
- Крохмаль Н. В., Собко Г. М. Особливості кваліфікації кримінальних правопорушень проти статевої свободи неповнолітніх з використанням інтернету. Кримінально-правові, кримінологічні та кримінально-виконавчі заходи попередження злочинності : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Одеса, 24 листоп. 2023 р. Одеса : ОДУВС, 2023. С. 109–112.
- Крохмаль Н. В., Собко Г. М. Стан законодавчої регламентації насильницьких кримінальних правопорушень проти статевої свободи та недоторканості. Роль та місце правоохоронних органів у розбудові демократичної правової держави : матеріали XVI міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Одеса, 29 берез. 2024 р. Одеса : ОДУВС, 2024. С. 241–245.
- Крохмаль Н. В., Собко Г. М. Психічне насильство як один із видів насильства над дітьми. Кримінально-правові, кримінологічні та кримінально виконавчі заходи попередження злочинності в період воєнного стану : 14 матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Одеса, 29 листоп. 2024 р. Одеса : ОДУВС, 2024. С. 115–118.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0124U004215, 0123U103538

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Собко Ганна Миколаївна

2. Hanna M. Sobko

Кваліфікація: Доктор юридичних наук, професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5938-3400

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571570

Місцезнаходження: вул. Успенська, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гритенко Оксана Анатоліївна

2. Oksana Hrytenko

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1376-6956

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571446

Місцезнаходження: пр. Гагаріна, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Данилевська Юлія Олександрівна

2. Yuliia O. Danylevska

Кваліфікація: к. ю. н., старший науковий співробітник, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1893-8473

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Донецький державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571423

Місцезнаходження: вул. Велика Перспективна, Кропивницький, Кропівницький р-н., 25000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Резніченко Ганна Семенівна

2. Hanna S. Reznichenko

Кваліфікація: к. ю. н., доцент, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6386-4154

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571570

Місцезнаходження: вул. Успенська, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Домброван Наталія Василівна

2. Nataliia Dombrovan

Кваліфікація: к. ю. н., доцент, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5997-2080

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571570

Місцезнаходження: вул. Успенська, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Бабенко Андрій Миколайович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Бабенко Андрій Миколайович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Медведенко Надія Василівна
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна